

ANPR-handhaving: niet alles tegelijk, dus slim plannen – gemeente Haarlem

Het probleem

“ANPR-handhaving is ingewikkeld en kan niet even snel opgetuigd worden. Er gelden strenge wettelijke eisen en de invoering en beheer doet een fors beroep op de capaciteit van de ambtelijke organisatie. ANPR-handhaving kan daardoor behoorlijk kostbaar zijn. Ook heeft een gemeente vaak al systemen en infrastructuur met een vergelijkbare functie, zoals flitspalen of pollers om de toegang tot het centrumgebied te handhaven.

Gemeenten staan vaak voor de keuze: meteen een volledige uitrol (“als we het doen, doen we het goed”), of starten met een pilot om eerst kleinschalig uit te proberen.

Ideaal is een handhavingssysteem dat zich niet richt op één specifiek probleem, maar dat generiek inzetbaar is voor verschillende functionaliteiten. De opgaven ontstaan echter vaak niet tegelijk maar na elkaar, waardoor contracten voor verschillende opgaven nog niet zijn afgelopen als de volgende opgave zich aandient. Er is geen ideaal moment voor een generieke oplossing.”

De oplossing

“Haarlem wilde direct bij invoering van de milieuzone gaan handhaven met ANPR-camera’s. Wij hadden al andere systemen in gebruik, zoals flitspalen vanwege geslotenverklaringen in het buitengebied, een systeem met pollers in de binnenstad en een scanauto voor de parkeerhandhaving.

We zijn een transitie ingegaan van een horizontale naar een verticale clustering van oplossingen en bijbehorende dienstverleningscontracten. Voor de ANPR-camera’s hebben we gekozen voor een contract met beperkte looptijd, dat ongeveer tegelijk afloopt met de contracten voor de bestaande infrastructuur en dat waar mogelijk anticipeert op opgaven die in het verschiet liggen. Dit schept de mogelijkheid om op een later tijdstip een generieke aanbesteding te houden. We beperken de kosten door de inzet van een beperkt aantal camera’s, waarvan er enkele rouleren van locatie. Zo kunnen we in een groter gebied handhaven dan met alleen vaste camera’s.

Kortom, eerst relatief kleinschalig, en slim plannen. Hier leren we veel van: hoe werkt ANPR, wat komt er allemaal bij kijken? De kennis die we zo opbouwen komt ons van pas bij het bepalen van de juiste specificatie voor de volgende aanbesteding.”

De tips

- “Onderzoek wat het beste past bij de huidige systemen en hoe je daarbij kunt aansluiten. Ga na wat er al aanwezig is voor het handhaven van een gelijksoortig verkeersregime en welke opgaven er nog op komst zijn. Onderzoek of er mogelijkheden zijn om bij een bestaand contract of systeem aan te sluiten. Zo kun je laagdrempelig ervaring opdoen.
- Is er geen bestaande infrastructuur? Overweeg dan een kleinschalige start, bijvoorbeeld met de huidige leverancier van handhavingssoftware.
- Heeft het de voorkeur om alles in één keer uit te rollen? Kijk dan goed naar de omvang van de opdracht: wil je ook handhavingssoftware en een ontheffingendatabase opnieuw aanbesteden? Wat is de looptijd van die contracten? Zo voorkom je dat er een grote verscheidenheid van systemen ontstaat binnen de gemeente.”